

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 2018

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.

Θεματικό κέντρο : Πραγματεύεται τις ομοιότητες και τις διαφορές των όρων παιδεία και εκπαίδευση

-Ο όρος «παιδεία» εμφανίστηκε στην Αρχαία Ελλάδα, διαφοροποιήθηκε στο πέρασμα του χρόνου και συνδέθηκε από τον Πλάτωνα με τη γνώση και την αρετή

-Η λέξη «εκπαίδευση» εμφανίστηκε αργότερα και συνυφάνθηκε με την έννοια της διδασκαλίας

-«παιδεία» και «εκπαίδευση» συχνά χρησιμοποιούνται ως ταυτόσημες αν και δεν είναι. Έχουν όμως κοινό τόπο την ιεράρχηση της μάθησης στο πλαίσιο θεσμών δημόσιων και ιδιωτικών.

-Οι διαφορές τους εμφανείς και αφανείς ποικίλουν από τόπο σε τόπο και από εποχή σε εποχή

B1.

α. Λάθος

β. Λάθος

γ. Σωστό

δ. Λάθος

B2.

α) Τρόπος ανάπτυξης παραγράφου: σύγκριση-αντίθεση. Αντιδιαστέλλονται η παιδεία με την εκπαίδευση: «Η παιδεία είναι...υποχρεωτική»

β) Διαρθρωτικές λέξεις

Ωστόσο: αντίθεση – εναντίωση

Επομένως: συμπέρασμα

Προκειμένου: δηλώνει σκοπό

Που πάει να πει ότι: επεξήγηση

Κυρίως: έμφαση (προσδιορίζει τους χώρους άσκησης παιδείας και εκπαίδευσης)

B3

α) *Συνώνυμα*

ανιχνεύονται: εντοπίζονται

συνάπτεται: συνδέεται/συνυφαίνεται

εμφανίζεται: παρουσιάζεται

συντελεστών: συνιστωσών/παραγόντων

προφανείς: ολοφάνερες

β) Αντώνυμα

αναβαθμίζεται: υποβαθμίζεται

μεταγενέστερη: προγενέστερη

επιτρέπουν: απαγορεύουν

ιδιωτική: δημόσια

διαφορές: ομοιότητες

B4

α) Ρήματα στην παθητική φωνή: **ανιχνεύονται, αναδεικνύεται, θεωρείται**

β) Η επιλογή της παθητικής φωνής προσδίδει στο ύφος ουδέτερο, αντικειμενικό και απρόσωπο χαρακτήρα

G1. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Τίτλος

Προλογικά στοιχεία

-Αναφορά στην επικαιρότητα: Απασχολούν για πολλοστή φορά το δημόσιο διάλογο αλλά και την πολιτική σκηνή οι εξαγγελίες του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με τις δρομολογούμενες αλλαγές στη λειτουργία του σχολείου.

-Εισαγωγικά στοιχεία: Αναφορά στην κοινή παραδοχή ότι εν όψει της Τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης, της ραγδαία αναπτυσσόμενων επιστημών και των πολλά υποσχόμενων νέων τεχνολογιών, οι νέοι καλούνται να διαχειριστούν τεράστιο όγκο γνώσης και πληροφορίας μια πραγματικότητα που καθιστά το ρόλο του σχολείου πιο νευραλγικό από ποτέ.

-Παρουσίαση των ζητούμενων του θέματος

Α' Ζητούμενο

Παρατήρηση: Η διατύπωση του ζητουμένου επικεντρώνεται στη λέξη «οφείλει» που υπονοεί ότι ο ζητούμενος στόχος της «παιδευτικής λειτουργίας» δεν επιτελείται στο ακέραιο

Στοιχεία περιεχομένου

-αναφορά στη στενά νοούμενη «εκπαιδευτική λειτουργία»: καλλιέργεια ικανοτήτων, δεξιοτήτων και κυρίως γνώσεων που απαιτούνται ώστε οι νέοι να είναι σε θέση να εναρμονιστούν ως ενήλικες με τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του κόσμου στον οποίο καλούνται να ζήσουν. Η γνωριμία με τα θεμέλια της επιστημονικής γνώσης, η εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες, ο ορθολογικός τρόπος σκέψης, η συνειδητοποίηση της ανάγκης για διά βίου μάθηση, η αναγκαία κατανόηση της λειτουργίας των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτειακών θεσμών είναι ορισμένοι από τους στόχους που καλείται να υλοποιήσει το σύγχρονο σχολείο.

-αναφορά στην «παιδευτική» -με την ευρύτερη έννοια της καλλιέργειας – λειτουργία του σχολείου: ο στόχος αυτός περιστρέφεται γύρω από τη διαμόρφωση της προσωπικότητας σε όλο το φάσμα των φυσικών-σωματικών, ψυχοσυναισθηματικών, ηθικών και κοινωνικών-πολιτικών χαρακτηριστικών, κάτι που είναι αμφίβολο αν επιτελείται και σε ποιο βαθμό από το σχολείο. Πιο συγκεκριμένα, η επίτευξη του στόχου αυτού έχει ως προϋποθέσεις

-την προβολή και εσωτερίκευση ατομικών και συλλογικών αξιών, προτύπων και κανόνων ικανών να διαμορφώσουν ένα ηθικά άρτιο, αυτοπειθαρχημένο, συνειδητοποιημένο ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά του άτομο

-την ενσωμάτωση στον πολιτισμό σε όλες του τις διαστάσεις κάτι που απαιτεί γνωριμία με την παράδοση, την τέχνη, τον πολιτικό πολιτισμό, την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης, την καλλιέργεια της αισθητικής, την ανάπτυξη ανθρωπιστικής συνείδησης, της εθνικής και ευρωπαϊκής ταυτότητας αλλά και ταυτόχρονα του κοσμοπολιτισμού που υπαγορεύει η επελαύνουσα παγκοσμιοποίηση.

-Είναι προφανής ο ρόλος και η σημασία της ανθρωπιστικής και της περιβαλλοντικής παιδείας στην υλοποίηση της παιδευτικής λειτουργίας

Β' Ζητούμενο

Στοιχεία περιεχομένου

Παρατήρηση: Η πρωτοβουλία της αναβάθμισης της παιδευτικής λειτουργίας του σχολείου ανήκει προφανώς στους ιθύνοντες, τους αρμόδιους για τον επιστημονικό και παιδαγωγικό σχεδιασμό της λειτουργίας του σχολείου και φυσικά στους εκπαιδευτικούς. Το τελικό όμως αποτέλεσμα είναι συνάρτηση και της συνειδητοποίησης εκ μέρους των ίδιων των μαθητών της ανάγκης και της σημασίας της και της δραστηριοποίησης τους προς αυτή την κατεύθυνση.

-Είναι σημαντική η καλλιέργεια της κριτικής ικανότητας, του προβληματισμού και της δημιουργικότητας με την ενθάρρυνση της περιέργειας και της αμφιβολίας, την υλοποίηση ερευνητικών εργασιών, την εντρύφηση σε βιβλιογραφικές και διαδικτυακές πηγές, τη

συλλογική εργασία. Η παιδευμένη προσωπικότητα οφείλει να σκέφτεται αυτόνομα και λογικά, να γνωρίζει τον τρόπο κατάκτησης της γνώσης, να «μάθει πώς να μαθαίνει» και όχι να στηρίζεται σε άγνοια απομνημόνευση και απλή συσσώρευση πληροφοριών

-το σχολείο πρέπει να εξασφαλίζει την ευκαιρία σε όλους τους μαθητές να ανιχνεύσουν, να αναδείξουν και να καλλιεργήσουν με αυτοσεβασμό και αυτοπεποίθηση τις κλίσεις, τις προδιαθέσεις και τα ταλέντα τους. Είναι ζωτικής σημασίας να μην περιορίζονται μόνο στην καλλιέργεια της γνωστικής και απομνημονευτικής τους λειτουργίας αλλά να εντοπίσουν τις ενδεχόμενες σωματικές, τεχνικές, καλλιτεχνικές ικανότητες τους μέσα από την εμπειρία, τη συμμετοχή και το βίωμα. Το σχολείο πρέπει σταδιακά να υιοθετήσει μια πιο εξατομικευμένη προσέγγιση των νέων ανθρώπων.

- Η υλοποίηση αυτού του παιδευτικού στόχου απαιτεί ένα ευρύτατο φάσμα μαθημάτων, υποδομών, εργαστηρίων και δραστηριοτήτων τόσο μέσα όσο και έξω από το σχολείο. Επισκέψεις και εργασία σε χώρους καλλιτεχνικής και κατασκευαστικής δημιουργίας, περιηγήσεις σε μουσεία, πολιτιστικούς χώρους, εργοστάσια και άλλες παραγωγικές εγκαταστάσεις, δημιουργικές συζητήσεις με επαγγελματίες διαφόρων κλάδων, ενημέρωση σχετική με το σκοπό και τη λειτουργία πολιτειακών και δικαιοϋκικών θεσμών κλπ

-οι μαθητές πρέπει να αποδεικνύουν στην πράξη, με την ενέργεια, το δυναμισμό, την πρωτοβουλία, τη δημιουργικότητα, την εθελοντική τους δράση τη διάθεσή τους να συμμετάσχουν ενεργά στην αναβάθμιση της παιδευτικής λειτουργίας του σχολείου

Επιλογικά στοιχεία

Γίνεται φανερό ότι έχει ωριμάσει προ πολλού το αίτημα για μια υψηλού επιπέδου πολυδιάστατη εκπαίδευση, ένα σχολείο το οποίο να μην εστιάζει, όπως στο παρελθόν, στην εξασφάλιση παραγωγικού δυναμικού για την κοινωνία, αλλά στην ανάδειξη ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων πολύτιμων για τον εαυτό τους και για το σύνολο.